SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 25. marca 2010*

V zadevi C-414/08 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 19. septembra 2008,

Sviluppo Italia Basilicata SpA s sedežem v Potenzi (Italija), ki jo zastopajo F. Sciaudone, R. Sciaudone in A. Neri, odvetniki,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopa L. Flynn, skupaj z A. Dal Ferrom, odvetnikom, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

* Jezik postopka: italijanščina.

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik četrtega senata v funkciji predsednika drugega senata, C. Toader (poročevalka), sodnica, C. W. A. Timmermans, P. Kūris in L. Bay Larsen, sodniki,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. septembra 2009,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 29. oktobra 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Sviluppo Italia Basilicata SpA s pritožbo zahteva razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (zdaj Splošno sodišče) z dne 8. julija 2008 v zadevi Sviluppo Italia Basilicata proti Komisiji (T-176/06, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije C(2006) 1706 z dne 20. aprila 2006 o zmanjšanju pomoči iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), dodeljene v korist globalnih nepovratnih sredstev

za izvedbo podpornih ukrepov malim in srednjim podjetjem v deželi Bazilikata v Italiji v okviru podpore Skupnosti za strukturno pomoč italijanskim regijam na podlagi cilja št. 1 (v nadaljevanju: sporna odločba), in povrnitev s to odločbo povzročene škode.

Pravni okvir

Temeljna zakonodaja

2 Člen 1 Uredbe Sveta (EGS) št. 2052/88 z dne 24. junija 1988 o nalogah strukturnih skladov, njihovi uspešnosti ter usklajevanju njihovih dejavnosti med seboj in z dejavnostmi Evropske investicijske banke ter drugih obstoječih finančnih instrumentov (UL L 185, str. 9), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2081/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 5, v nadaljevanju: Uredba št. 2052/88), določa, da strukturni skladi z namenom uresničevanja splošnih ciljev iz členov 158 ES in 160 ES prispevajo k doseganju petih prednostnih ciljev. Prvi med njimi (v nadaljevanju: cilj št. 1) pomeni „spodbujanje razvoja in strukturnega prilagajanja regij, ki zaostajajo v razvoju“. Dežela Bazilikata v skladu s prilogo k navedeni uredbi spada med regije, ki jih zadeva cilj št. 1.

3 Člen 5 Uredbe št. 2052/88 našteva mogoče oblike finančne pomoči iz strukturnih skladov. Med temi je v odstavku 2(c) tega člena omenjena možnost pomoči v obliki „globalnih nepovratnih sredstev“, ki jih načeloma upravlja posrednik, ki ga država članica določi v soglasju z Evropsko komisijo in ki zagotavlja razporeditev posamičnih nepovratnih sredstev, dodeljenih končnim upravičencem.

4 Upoštevna postopkovna pravila za finančno pomoč so določena v dveh uredbah: Uredbi Sveta (EGS) št. 4253/88 z dne 19. decembra 1988 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2052/88 glede koordinacije dejavnosti različnih strukturnih skladov med seboj na eni strani in z Evropsko investicijsko banko ter drugimi finančnimi instrumenti na drugi strani (UL L 374, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2082/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 20, v nadaljevanju: Uredba št. 4253/88), in Uredbi Sveta (EGS) št. 4254/88 z dne 19. decembra 1988 o izvajanju Uredbe št. 2052/88, kar zadeva Evropski sklad za regionalni razvoj (UL L 374, str. 15), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2083/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 34, v nadaljevanju: Uredba št. 4254/88).

5 Člen 6(2) Uredbe št. 4254/88 določa, da se način uporabe globalnih nepovratnih sredstev določi v sporazumu, ki ga v soglasju z zadevno državo članico skleneta Komisija in posrednik in v katerem je treba med drugim določiti vrste ukrepov, ki jih je treba izvesti, merila za izbor upravičencev, pogoje in deleže pomoči iz ESRR ter način spremljanja uporabe globalnih nepovratnih sredstev.

6 Člen 24 Uredbe št. 4253/88, naslovljen „Zmanjšanje, odložitev in ukinitev pomoči“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Če izvedba dejavnosti ali ukrepa ne upravičujeta dela ali celote finančne pomoči, ki je bila zanju dodeljena, Komisija ustrezno preuči primer v okviru partnerstva, tako da od države članice oziroma organov, ki jih ta določi za izvedbo dejavnosti, zahteva, da v določenem roku predložijo pripombe.

2. Po tem pregledu Komisija lahko zmanjša ali odloži pomoč za zadevno dejavnost, če pregled potrdi obstoj nepravilnosti ali bistvene spremembe, ki vpliva na samo

naravo ali pogoje za izvedbo dejavnosti ali ukrepa in za katero ni bila zahtevana odobritev Komisije."

7 Člena 25 in 26 Uredbe št. 4253/88 določata pravila o nadzoru in spremljanju uporabe finančne pomoči. Natančneje, navedeni člen 25(1) in (3) določa:

„1. Komisija in države članice v okviru partnerstva zagotovijo učinkovit nadzor nad uporabo pomoči iz skladov na ravni podpore Skupnosti in posebnih dejavnosti (programov itd.). Ta nadzor se izvaja s skupaj dogovorjenimi postopki poročanja, pregledi vzorcev in z ustanavljanjem priložnostnih odborov.

[…]

3. Nadzorne odbore sporazumno ustanovita zadevna država članica in Komisija.

V teh odborih sta lahko zastopani Komisija in po potrebi EIB."

Odločbe Komisije, ki vsebujejo upoštevna pravila za zadevno finančno pomoč

8 Komisija je 29. julija 1994 sprejela Odločbo 94/629/ES o vzpostavitvi okvira podpore Skupnosti za strukturno pomoč Skupnosti italijanskim deželam, na katere se nanaša cilj št. 1, to je deželam Abruci, Bazilikata, Kalabrija, Kampanja, Molise, Apulija, Sardinija in Sicilija (UL L 250, str. 21), za obdobje od 1. januarja 1994 do 31. decembra 1999.

9 Komisija je 23. aprila 1997 sprejela Odločbo 97/322/ES o spremembi odločb o odobritvi okvira podpore Skupnosti za strukturno pomoč Skupnosti, enotnih programskih dokumentov in programov pobud Skupnosti, sprejetih v zvezi z Italijo (UL L 146, str. 11). S to odločbo so bila določena pravila o upravičenih izdatkih pri različnih pomočeh Skupnosti, sprejetih v zvezi z Italijansko republiko. Priloga k navedeni odločbi vsebuje preglednico št. 19 (v nadaljevanju: preglednica št. 19) o upravičenih izdatkih v okviru strukturnih skladov za dejavnost finančnega inženiringa v obliki skladov tveganega kapitala (v nadaljevanju: STK).

10 Splošna načela o finančnem inženiringu, ki jih določa preglednica št. 19, so:

„(ii) Komisija sofinancira javni prispevek v vzajemne sklade; ne sodeluje pri upravljanju skladov niti ne prispeva za njegove stroške upravljanja. Člani/delničarji teh skladov so le država članica in njeni zasebni ali javni partnerji, in ne Komisija;

[…]

(vii) način upravljanja sklada mora ustrezati finančnim izvedbenim določbam pomoči, še posebej kar zadeva namenitev sredstev in nastale stroške ter prenehanje pomoči;

(viii) skladi tveganega kapitala pomagajo podjetjem, ki so ekonomsko in finančno uspešna. […]“

11 V preglednici št. 19 je v točki B, naslovljeni „Podrobna pravila o delovanju STK“, glede posebnih določb o STK določeno:

„[…]

2. Med pomoči skladov tveganega kapitala spada pridobivanje deležev, med drugim vpis osnovnega kapitala v podpiranih podjetjih, posojila (kjer je primerno, posojila za lastniški kapital), obveznice (kjer je primerno, zamenljive) itd. […]

[…]

8. V času pomoči Skupnosti je treba prihodke skladov tveganega kapitala (natančneje, kakršne koli dividende, kapitalske dobičke in obresti od naložb) nakazati skladu

in jih v mejah, določenih v [isti preglednici], uporabiti za financiranje pridobivanja deležev in stroške upravljanja.

[…]

10. Poročilo o dejavnostih skladov tveganega kapitala za vsako koledarsko leto je treba po pridobitvi mnenja nadzornega odbora predložiti Komisiji. Poročilo vsebuje bilanco ter analizo prihodkov in izgub [STK], podrobno razčlenjene nastale upravljavske stroške, analizo izplačil skladom, podroben seznam pridobljenih deležev (izvedene naložbe, dana posojila itd. po podjetjih in sektorjih ob ustreznem spoštovanju načela zaupnosti) ter nastale težave in morebitne predlagane ali sprejete rešitve.

11. Komisija in Računsko sodišče lahko nadzirata dejavnosti skladov tveganega kapitala, vključno s pravico do izvedbe ali naložitve izvedbe revizij v podjetjih, v katerih so [STK] imeli ali imajo deleže.

[…]“

12 V točki C preglednice št. 19 so „pravne in finančne obveznosti“ opredeljene kot „pravni akt oblikovanja ali povečanja osnovnega kapitala [STK]“. „Dejansko plačani izdatki“ so v isti točki opredeljeni kot „gotovinsko vplačilo kapitalskih deležev [STK], ki ga nakažejo udeleženci (osnovni kapital), v tesni povezavi s poročili o izvedbi, ki omenjajo opravljene pridobitve, ki se uporabljajo kot dokaz o napredovanju ukrepa“.

13 V točki D preglednice št. 19 z naslovom „Prenehanje pomoči“ je navedeno:

„1. Sklad tveganega kapitala je treba ustanoviti za ustrezno obdobje, skladno z zastavljenimi cilji. Sklad tveganega kapitala obstaja najmanj tako dolgo, dokler traja zadevna pomoč.

2. Neto finančni položaj sklada tveganega kapitala je treba ob prenehanju pomoči Skupnosti (po končnem datumu za izplačila) izračunati na podlagi primerjave uporabe celotnega vplačanega kapitala s skupnim zneskom pomoči v zadevnih podjetjih v tem obdobju.

– Če se ugotovi, da vsota skupne pomoči podjetjem v tem obdobju zajema vsaj 100 % vplačanega kapitala (več ali enako), se šteje, da je bil ukrep v celoti izvršen.

[…]

– Če je skupna vsota pomoči podjetjem v tem obdobju kljub nadzoru nadzornega odbora ob prenehanju manjša od vplačanega kapitala, se za ustrezni presežni znesek zmanjša končni saldo, ki ga Skupnost izplača državi članici v obliki zadevne pomoči.

3. Komisija po plačilu končnega salda pomoči ne sodeluje več pri izvajanju ali spremljanju dejavnosti […]“

Dejansko stanje

Dejansko stanje spora in sporna odločba

14 Komisija je zaradi izvedbe Uredbe št. 2052/88 z Odločbo 94/629 odobrila pravni okvir Skupnosti, ki se uporablja za pomoč italijanskim deželam, ki jih zadeva cilj št. 1, med drugim deželi Bazilikata, za obdobje od 1. januarja 1994 do 31. decembra 1999.

15 Italijanska vlada je z namenom spodbujanja razvoja malih in srednjih podjetij (v nadaljevanju: MSP) s sedežem v deželi Bazilikata Komisiji 24. februarja 1998 predložila predlog za pomoč Skupnosti v obliki globalnih nepovratnih sredstev. V predlogu naveden ukrep št. 2 je predvideval ustanovitev STK s strani ESRR in zasebnega sektorja za izvedbo finančne pomoči (udeležba v kapitalu družbe, posojila za lastniški kapital in posojila v zamenljivih obveznicah) podjetjem, ki so ustanovljena ali se nameravajo ustanoviti v tej deželi.

16 Komisija je z Odločbo C(1999) 314 z dne 2. marca 1999 o dodelitvi pomoči iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, dodeljene v korist globalnih nepovratnih sredstev za izvedbo podpornih ukrepov malim in srednjim podjetjem v deželi Bazilikata, ki je vključena v skupnostni okvir podpore strukturnih pomoči v zvezi s ciljem št. 1 v Italiji, odobrila dodelitev pomoči, ki so jo predlagali italijanski organi (v nadaljevanju: odločba o dodelitvi pomoči).

17 Člen 5 odločbe o dodelitvi pomoči določa, da se „pomoč Skupnosti nanaša na stroške v zvezi z dejavnostmi, predvidenimi z globalnimi nepovratnimi sredstvi, ki bodo v državi članici predmet zavezujočih pravnih obveznosti in za katere bodo potrebni

finančni viri posebej zagotovljeni najkasneje do 31. decembra 1999“. Končni datum za obračun izdatkov v zvezi s temi dejavnostmi je 31. december 2001.

18 Odločbi o dodelitvi pomoči je bil priložen načrt globalnih nepovratnih sredstev, ki so ga Komisiji predložili nacionalni organi (v nadaljevanju: načrt globalnih nepovratnih sredstev) in je njen sestavni del. V njem je bilo predvideno, da je treba ukrep izvesti v treh fazah, in sicer „pospeševanje“, „vzpostavitev“ in „upravljanje“ STK (točka 5.2.2 načrta globalnih nepovratnih sredstev). V točki 5.2.5 je bilo poleg tega navedeno, da gre za sredstva v višini 9,7 milijona EUR, od katerih 4,7 milijona prispeva ESRR, in da je v skladu s preglednico št. 19 treba „[obveznost] razumeti kot pravni akt ustanovitve kapitala sklada, izdatk[e pa kot] gotovinsko vplačilo kapitalskih deležev STK, ki ga nakažejo udeleženci“. Nazadnje je bilo v načrtu predvideno še to, da je treba obveznosti prevzeti do „31. decembra 1999“ (točka 5.2.6 tega načrta) in da je čas trajanja STK deset let od njegove ustanovitve.

19 Način dodelitve globalnih nepovratnih sredstev je bil določen s sporazumom z dne 22. julija 1999 med Komisijo in Centro europeo di impresa e innovazione Systema BIC Basilicata, ki je bil prvotni posrednik za globalna nepovratna sredstva in ga je nasledila pritožnica (v nadaljevanju: sporazum). Navedeni sporazum v členu 9 določa ustanovitev nadzornega odbora, v katerem so predstavniki Komisije, nacionalnih organov in posrednika.

20 Člen 9(2) in (3) sporazuma določa:

„2. Za ukrepe, uvedene s tem sporazumom, veljajo – tako med njihovo uporabo kot po njej – določbe o spremljanju in vrednotenju pomoči, določene z Uredbo (EGS) št. 4253/88 in opredeljene v [okviru podpore Skupnosti].

3. Vrednotenje pomoči, navedeno v odstavkih 1 in 2, je v pristojnosti odbora za nadzor globalnih nepovratnih sredstev. Posrednik mora odboru dati na voljo vse podatke, potrebne za nadzor in ovrednotenje."

21 Člen 13(2) in (4) sporazuma določa:

„2. […] za izplačilo končnega salda veljajo ti kumulativni pogoji:

– dežela Bazilikata v šestih mesecih po dejanski izvedbi zadevne dejavnosti predloži Komisiji predlog izplačila, ki ga je ustrezno potrdil [minister za gospodarstvo in finance];

[…]

4. Stroškovne obveznosti v korist pobud, upravičenih do pomoči v obliki globalnih nepovratnih sredstev (odločba o dodelitvi, sklenitev pogodb za zunanje dejavnosti), je treba prevzeti najkasneje do 31. decembra 1999. Izplačila posrednika zaradi izvedbe globalnih nepovratnih sredstev se izvedejo najkasneje do 31. decembra 2001, predložitev računov Komisiji o nastalih izdatkih posrednika zaradi izvedbe navedenih nepovratnih sredstev pa najkasneje do 30. junija 2002."

22 Člen 16(5) sporazuma določa:

„Če posrednik ne izpolni svojih obveznosti iz sporazuma ali to stori neustrezno, ga lahko Komisija – v dogovoru z deželo Bazilikata – s priporočenim pismom opomni, naj izpolni zadevno obveznost. Če v mesecu navedenega uradnega obvestila tega ne stori, lahko Komisija v dogovoru z deželo Bazilikata, ne glede na posledice, ki izhajajo iz zakonodaje, ki se uporablja za sporazum, brez kakršnih koli drugih formalnosti odpove sporazum."

23 Nazadnje člen 18 sporazuma določa, da preneha veljati 30. junija 2002.

Ustanovitev in izvajanje STK

24 STK je bil ustanovljen 16. decembra 1999 s finančnim prispevkom 9,7 milijona EUR, od katerih je 4,7 milijona EUR prispeval ESRR, 5 milijonov EUR pa zasebni vlagatelji. Vplačila deležev so bila v celoti opravljena med februarjem 2000 in decembrom 2001.

25 Dežela Bazilikata je z dopisom z dne 18. marca 2003 italijanskemu ministrstvu za gospodarstvo in finance predložila končno izjavo o izdatkih in zahtevo za izplačilo, ki jo je predložila tožeča stranka. Ministrstvo je te dokumente 20. marca 2003 posredovalo Komisiji.

26 Komisija je z dopisom z dne 10. februarja 2004 italijanske organe in pritožnico obvestila o svojem stališču, da v skladu s točko D preglednice št. 19 del prvotno dodeljene pomoči ni bil upravičen, ker ni bil investiran v MSP pred končnim datumom – 31. decembrom 2001.

27 Komisija je 20. aprila 2006 sprejela sporno odločbo, s katero je – ker je menila, da del pomoči iz ESRR ni bil uporabljen za pridobitev deležev v podjetjih pred končnim datumom iz odločbe o dodelitvi pomoči, to je pred 31. decembrom 2001 – pomoč, dodeljeno v okviru globalnih nepovratnih sredstev za deželo Bazilikata, zmanjšala za 4.554.108,91 EUR in odredila povrnitev izplačane pomoči v znesku 3.434.108,91 EUR.

28 Komisija je v točkah 9, 10, 18 in 19 sporne odločbe navedla ugovore, ki jih je posrednik pisno predložil na obravnavi 27. oktobra 2005. V točki 22 te odločbe je poleg tega poudarila:

„Komisija glede vprašanja neupravičenosti izdatkov […] meni, da za pomoč skladom tveganega kapitala velja pogoj ‚koristnosti' in dejanskih pozitivnih učinkov za podjetja, pogoj, ki v obravnavanem primeru ni bil izpolnjen, ker je bilo na končni datum, določen v načrtu za plačila (31. december 2001), manj kot 3 % sredstev iz sklada (kar je 9.700.000 EUR, od katerih je 4.700.000 EUR zagotovil ESRR) uporabljenih za pridobitev deležev v podjetjih. Natančneje, ciljev ESRR, in sicer financiranje produktivnih naložb, ki omogočajo ohranitev ali ustvarjanje trajnih zaposlitev in podpiranje dejavnosti malih in srednjih podjetij z izboljšanjem njihovih možnosti dostopa do trga kapitala, z dajanjem garancij in s pridobitvijo deležev, ni mogoče šteti za dejansko dosežene zgolj z gotovinskimi vplačili deležev kapitala za ustanovitev sklada."

Izpodbijana sodba

29 Pritožnica je 30. junija 2006 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti sporne odločbe in za plačilo odškodnine.

Ničnostna tožba

30 Komisija je v odgovoru na tožbo, predloženem Splošnem sodišču, izpodbijala dopustnost ničnostne tožbe, pri čemer je zatrjevala, da sporna odločba tožeče stranke ne zadeva neposredno v smislu člena 230(4) ES, ker ni bila ne naslovnik sporne odločbe ne prejemnik nepovratnih sredstev, dodeljenih v okviru finančne pomoči ESRR.

31 Splošno sodišče se ni izreklo glede ugovora nedopustnosti, ker je menilo, da je predlog v vsakem primeru neutemeljen.

32 Tožeča stranka je v podporo ničnostni tožbi navedla šest tožbenih razlogov, od katerih bodo omenjeni le tisti, ki so relevantni za odločanje v tem sporu.

33 Pritožnica je s tožbenim razlogom kršitve določb preglednice št. 19 zatrjevala, da je Komisija napačno razlagala pojem „dejansko plačani izdatki“ iz točke C navedene preglednice. Komisija naj namreč ne bi upoštevala razlikovanja iz te preglednice med pojmoma „izdatki“ in „obveznosti“ in naj bi tako sklepala, da so „dejansko plačani izdatki“, ki bi morali biti plačani pred 31. decembrom 2001, pomenili pridobivanje deležev v MSP s strani STK. Nasprotno pa naj bi bilo iz navedene točke C, iz

točke 5.2.5 načrta globalnih nepovratnih sredstev, iz člena 5 odločbe o dodelitvi pomoči in iz člena 13(4) sporazuma jasno razvidno, da so „dejansko plačani izdatki“ „obveznosti“, kar pomeni gotovinska vplačila v STK in da bi zato ta vplačila morala biti opravljena pred zgoraj navedenim končnim datumom.

34 Poleg tega je tožeča stranka zatrjevala, da je trajanje pomoči Skupnosti lahko bilo le sočasno s pomočjo Sklada, ki je prenehal obstajati 16. decembra 2009. V zvezi s tem je poudarila, da naj bi bilo težko oziroma nemogoče, da bi ta sklad 31. decembra 2001 pridobil delež v MSP za znesek, ki je enak njegovemu kapitalu.

35 Splošno sodišče je zavrnilo to tožbo, ker je menilo – v točkah od 42 do 59 izpodbijane sodbe – da je Komisija za datum prenehanja pomoči Skupnosti upravičeno uporabila 31. december 2001. Poudarilo je, da je iz preglednice št. 19, zlasti iz njene točke D, razvidno, da trajanje te pomoči ni bilo sočasno z dejavnostjo STK, ker se je ta lahko nadaljevala tudi po prenehanju pomoči. Poleg tega je menilo, da je iz točke C te preglednice razvidno, da „dejansko plačani izdatki“, ki morajo nastati pred 31. decembrom 2001, ne zajemajo samo tistih v zvezi z ustanovitvijo STK, ampak tudi tiste v zvezi s „pridobivanjem deležev“ s strani slednjih. Taka razlaga je bila po mnenju Splošnega sodišča podkrepljena s točko 5.2.5 načrta globalnih nepovratnih sredstev, ki povzema določbe navedene točke C, in s sporazumom, ki je prenehal veljati 30. junija 2002, ker takega datuma ni mogoče določiti pred datumom prenehanja pomoči Skupnosti.

36 Tožeča stranka s tožbenim razlogom nelogičnosti, neprimernosti in neobstoja pravnih in dejanskih pogojev, ki so bili podlaga za sporno odločbo, očita Komisiji, da je to odločbo utemeljila z domnevno kršitvijo – navedeno v točki 22 sporne odločbe – „pogoja koristnosti pomoči“, ki naj ne bi bil določen ne v odločbi o dodelitvi pomoči ne v načrtu globalnih nepovratnih sredstev. V vsakem primeru naj bi trdila, da kršitev

tega pogoja, tudi če bi bila dokazana, ne more biti nepravilnost, ki bi vplivala na naravo ali pogoje za izvajanje pomoči v smislu 24(2) Uredbe št. 4253/88.

37 Splošno sodišče je v zvezi s tem v točkah od 66 do 75 izpodbijane sodbe menilo, da je iz izmenjanih dopisov med strankama v upravnem postopku in iz točke 23 obrazložitve sporne odločbe jasno razvidno, da se je Komisija oprla zlasti na točko D preglednice št. 19 in da je druga razlogovanja, navedena v tej odločbi, mogoče uporabiti le za zagovarjanje njene razlage te točke. Poleg tega opozarja, da člen 1 Uredbe št. 4254/88 določa, da je cilj ESRR financirati produktivne naložbe. Zato je treba njegovo pomoč preučiti glede na cilje te pomoči, za katere ni mogoče šteti, da so bili dejansko doseženi zgolj z gotovinskim plačilom kapitalskih deležev za ustanovitev STK.

38 Tožeča stranka je s tožbenim razlogom kršitve postopkovnih pravil iz člena 16 sporazuma ter členov 25 in 26 Uredbe št. 4253/88 navedla, da Komisija ni mogla uporabiti postopka, določenega v členu 24 te uredbe, ne da bi med izvajanjem pomoči, zlasti na sestankih nadzornega odbora 14. junija in 10. decembra 2001, ugovarjala glede njenega izvajanja.

39 Splošno sodišče je v točki 79 izpodbijane sodbe glede zatrjevane kršitve členov 25 in 26 Uredbe št. 4253/88 poudarilo zlasti, da ta člena ne določata nobenega postopkovnega pravila, s katerim bi bila pravica Komisije, da zmanjša ali ukine finančno pomoč, pogojena s tem, da izrazi dvom glede dobrega izvajanja načrta pred prenehanjem pomoči.

40 V isti točki 79 je še navedlo, da tudi če bi sodišča Evropske unije lahko uporabila postopkovna pravila, ki jih zakonodajalec ni izrecno določil, da bi s tem zagotovila

spoštovanje temeljnih načel (glej v tem smislu sodbo z dne 21. septembra 2000 v zadevi Mediocurso proti Komisiji, C-462/98 P, Recueil, str. I-7183), pritožnica v obravnavanem primeru ne zatrjuje, da bi bila postopkovna pravila – na katere se sklicuje in ki bi lahko bila izpeljana iz obveznosti Komisije glede nadzora – nujna za zagotovitev njenih pravic do obrambe.

41 Tožeča stranka s tožbenimi razlogi kršitve načel varstva legitimnih pričakovanj in pravne varnosti ter kršitve načela sorazmernosti navaja, da je Komisija ustvarila njena legitimna pričakovanja glede izvedbe načrta, ker je med drugim v nadzornem odboru potrdila izvedene pomoči in napredovanje izvedbe načrta globalnih nepovratnih sredstev. Medtem ko so vsa polletna poročila, predložena temu odboru, jasno kazala, da 30. junija 2001 ni bila opravljena nobena finančna transakcija, je ta zatrjevala, da navedeni odbor ni nikoli ugovarjal v zvezi s tem.

42 Splošno sodišče je v točkah od 89 do 92 izpodbijane sodbe ugotovilo, da dejstva, ki jih je navedla tožeča stranka, niso taka, da bi pri njej lahko ustvarila legitimna pričakovanja, ker naj bi bila natančna, brezpogojna in skladna zagotovila, na katere se tožeča stranka sklicuje, tudi če bi bila dokazana, v nasprotju z veljavnimi določbami in zlasti s preglednico št. 19.

43 Tožeča stranka nazadnje trdi, da je bilo s sporno odločbo kršeno načelo sorazmernosti, ker ta odločba ni določala le prenehanja izplačila še neizplačanih zneskov, ampak je zahtevala tudi povrnitev že dodeljenih zneskov.

44 Splošno sodišče je v zvezi s tem v točki 93 izpodbijane sodbe presodilo, da Komisija nima nobene diskrecijske pravice glede posledic dejstva, da do 31. decembra 2001 del kapitala, vplačanega v STK, ni bil vložen v MSP. Splošno sodišče se je glede tega

sklicevalo na sodbo Sodišča z dne 5. oktobra 1999 v zadevi Nizozemska proti Komisiji (C-84/96, Recueil, str. I-6547, točke 22, 23 in 47) in je še navedlo, da bi upoštevanje različnih okoliščin, na katere se sklicuje pritožnica, pomenilo ne le kršitev preglednice št. 19, ampak bi ji tudi omogočilo, da bi zaradi svoje napačne razlage imela koristi.

Odškodninska tožba

45 Pritožnica v utemeljitev odškodninske tožbe navaja, da ji je zaradi sporne odločbe, ki naj bi temeljila na napačni razlagi veljavnih predpisov, nastala škoda. Za oceno škode se sklicuje tako na domnevno gospodarsko škodo, ki naj bi bila enaka znesku, ki ga je Komisija želela izterjati, povečanem za znesek, ki ga ta institucija ni želela plačati, in za znesek izgube dohodka, kot na nepremoženjsko škodo, ki naj bi ji nastala zaradi zmanjšanja njenega podjetniškega ugleda, ker se je znašla v položaju, v katerem ni mogla izpolniti svojih obveznosti.

46 Tožeča stranka poleg tega trdi, da bi ji morala Komisija, tudi če bi Splošno sodišče ugotovilo, da sporna odločba ni nezakonita, nastalo škodo zaradi njene neobičajnosti in posebnosti vsekakor povrniti.

47 Splošno sodišče je v točkah od 112 do 117 izpodbijane sodbe presodilo, da preizkus tožbenih razlogov, ki jih je pritožnica navedla v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti sporne odločbe, ni razkril nobene nezakonitosti te odločbe in da zato niso izpolnjeni pogoji, določeni za uveljavljanje odgovornosti za nezakonito ravnanje

institucije. Poleg tega je ugotovilo, da neobičajnost in posebnost škode, ki naj bi nastala tožeči stranki, ni bila dokazana, ker zatrjevana opustitev nadzora in preverjanja, ki se očita Komisiji, tožeči stranki ni preprečevala, da se izogne škodi, ki jo navaja. Splošno sodišče je zato zavrnilo zahtevek za povrnitev škode, nastale zaradi zakonitega akta.

Pritožba

48 Pritožnica v okviru pritožbe Sodišču predlaga, naj:

– razveljavi izpodbijano sodbo in zadevo vrne Splošnemu sodišču v ponovno odločanje o utemeljenosti tožbe z vidika usmeritev, ki mu jih bo podalo Sodišče;

– Komisiji naloži plačilo stroškov tega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.

49 Komisija predlaga Sodišču, naj:

– zavrne pritožbo in

– pritožnici naloži plačilo stroškov tega postopka in postopka pred Splošnim sodiščem.

50 Pritožnica v utemeljitev pritožbe navaja deset pritožbenih razlogov – z osmimi izpodbija tisti del izpodbijane sodbe, v katerem je Splošno sodišče zavrnilo njen predlog za razglasitev ničnosti sporne odločbe, z dvema pa presojo, s katero je zavrnilo njen odškodninski zahtevek.

Del izpodbijane sodbe, ki se nanaša na dopustnost predloga za razglasitev ničnosti

51 Komisija v odgovoru na tožbo najprej ponavlja svojo utemeljitev s prve stopnje glede dopustnosti predloga za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe. Poudarja zlasti, da pritožnice, ker ni bila naslovnica te odločbe, ki je bila naslovljena na Italijansko republiko, ta odločba neposredno ne zadeva v smislu člena 230(4) ES. V vsakem primeru pa trdi, da ker – kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča – sodne odločbe, s katero je sodišče na prvi stopnji ugotovilo, da se ni treba izreči o dopustnosti, na katero se je sklicevala stranka, ugodilo pa je vsebinskim predlogom te stranke, ni mogoče izpodbijati (glej zlasti sodbo z dne 26. februarja 2002 v zadevi Svet proti Boehringerju, C-23/00 P, Recueil, str. I-1873, točki 50 in 51), ne namerava predlagati razveljavitve izpodbijane sodbe iz razloga, ker se navedeno sodišče ni izreklo o ugovoru nedopustnosti, ki ga je uveljavljala na prvi stopnji.

52 V zvezi s tem je dovolj poudariti, da je treba te trditve, ker njihov namen ni izpodbijanje izreka izpodbijane sodbe, šteti za neučinkovite in jih je treba zato kot take zavrniti.

Del izpodbijane sodbe, ki se nanaša na utemeljenost predloga za razglasitev ničnosti

Prvi pritožbeni razlog: „sprememba pritožničine tožbe“

– Trditve strank

53 Pritožnica s prvim pritožbenim razlogom navaja, da je Splošno sodišče s tem, da je tožbene razloge, navedene v utemeljitev ničnostne tožbe, preizkusilo v drugačnem vrstnem redu, kot so bili navedeni v tožbi, po eni strani spremenilo logično zaporedje trditev Komisije za podkrepitev sporne odločbe in po drugi strani spremenilo pomen in splošen obseg njene tožbe. Splošno sodišče naj bi dejansko menilo, da je bistvo obrazložitve navedene odločbe prekoračitev končnega datuma, določenega za izvedbo upravičenih izdatkov, medtem ko naj bi Komisija v točki 22 obrazložitve te odločbe izrecno zahtevala, da mora biti za upravičenost finančnih pomoči iz STK izpolnjen „pogoj koristnosti“. Vendar naj bi pritožnica s prvim tožbenim razlogom izpodbijala ravno zakonitost takega pogoja, odgovora Splošnega sodišča pa ni prejela.

54 Komisija trdi, da so te trditve napačne. Poudarja, po eni strani, da se je Splošno sodišče izreklo o tožbenem razlogu glede zakonitosti sklicevanja na pogoj koristnosti in, po drugi strani, da se zdi vrstni red preizkusa, ki ga je uporabilo Splošno sodišče, logičen, sprejemljiv in v skladu z obrazložitvijo v sporni odločbi. Ta naj bi namreč temeljila na določbah preglednice št. 19, „pogoj koristnosti“ pa naj bi bil v navedeni odločbi naveden ne kot njen pravni temelj, ampak kot pojasnilo za obstoj pravil delovanja STK in naj bi pomenil ključ za njihovo razlago.

– Presoja Sodišča

55 Pritožnica s prvim pritožbenim razlogom izpodbija predvsem logični vrstni red razlogovanja Splošnega sodišča v obrazložitvi izpodbijane sodbe. Po njenem mnenju je tak vrstni red spremenil smisel in obseg tako sporne odločbe kot tožbe.

56 V zvezi s tem je treba poudariti, da sodba sodišča, ki presoja obrazložitev odločbe institucije Unije ob upoštevanju vseh elementov, na katere se ta opira, ne more sama spremeniti obsega te odločbe, če te elemente obravnava po vrstnem redu, ki je drugačen od tistega v navedeni obrazložitvi. Zato, če Splošno sodišče ni z ničimer izkrivilo ali napačno presodilo dejanskih in pravnih elementov izpodbijanega akta, sistematična preučitev teh elementov po drugačnem vrstnem redu, kot je bil uporabljen v tem aktu, ne more, v nasprotju s trditvami pritožnice, pomeniti napačne uporabe prava.

57 Glede zatrjevane spremembe pomena in obsega tožbe je treba prav tako poudariti, da razpravljajoče sodišče pri preučitvi tožbenih razlogov v svojem razlogovanju nikakor ni zavezano uporabiti vrstnega reda, po katerem jih je navedel avtor tožbe.

58 Vendar, ker pritožnica s prvim pritožbenim razlogom ni dokazala obstoja nobene napake obrazložitve izpodbijane sodbe, s takim pritožbenim razlogom ne more uspeti.

59 Zato je treba pritožničin prvi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog: napačna razlaga preglednice št. 19

– Trditve strank

60 Po mnenju pritožnice je Splošno sodišče pri presoji tožbenega razloga glede razglasitve ničnosti zaradi kršitve določb preglednice št. 19 ne le nadomestilo obrazložitev sporne odločbe, tako da se je postavilo v položaj Komisije, ampak je tudi napačno razlagalo določbe navedene preglednice. Splošno sodišče naj bi namreč nenatančno opredelilo „dejansko plačane izdatke“ s tem, da je mednje vključilo izdatke za ustanovitev STK in izdatke, ki ustrezajo njihovemu pridobivanju deležev v MSP, in naj bi še napačno ugotovilo, da bi ti deleži morali biti pridobljeni najpozneje do 31. decembra 2001.

61 Ta razlaga naj bi temeljila na dvoumnosti. Pridobitev deležev v MSP naj namreč ne bi bila povezana neposredno z dodelitvijo finančne pomoči, ampak z operativnim učinkom te pomoči. Zato naj naslovniki te pomoči ne bi bili MSP, ampak le STK. Navedeni datum bi se zato moral uporabiti le za plačila, namenjena ustanovitvi STK.

62 Pritožnica v zvezi s tem navaja, da v nobenem od referenčnih aktov datum 31. december 2001 ni naveden kot konec roka, v katerem bi morali biti izvedeni vsi izdatki. Zlasti načrt globalnih nepovratnih sredstev naj bi se glede ukrepa št. 2 skliceval na navedeni datum kot datum zapadlosti za „izdatke“, ki zajemajo denarne transferje v STK, in ne za naložbe v MSP. Razlage Splošnega sodišča, pri kateri je uporabljen ta datum za vlaganja, tudi ni mogoče utemeljiti s sporazumom, zlasti ne z njegovim členom 13(4), ki je splošna določba, ki se uporabi za vse ukrepe, na katere se nanaša načrt globalnih nepovratnih sredstev, in ne le na ukrep št. 2, ki se obravnava v tej zadevi.

63 Pritožnica poleg tega poudarja, da bi bilo pomoči v MSP težko, če ne celo nemogoče izvesti pred 31. decembrom 2001, ker je bil STK popolnoma ustanovljen šele tega dne.

64 Komisija izpodbija vse trditve pritožnice. Glede očitka, da naj bi Splošno sodišče nadomestilo obrazložitev sporne odločbe s svojo, trdi, da njegove trditve v izpodbijani sodbi nikakor niso v nasprotju z obrazložitvijo te odločbe, saj je Komisija sama „dejansko plačane izdatke" štela za primerne za naložbe, vplačane v MSP.

65 Glede razlage načrta globalnih nepovratnih sredstev poudarja, da se cilji ukrepa št. 2 ne morejo omejiti na delovanje STK, kot trdi pritožnica, ampak morajo upoštevati tudi „operativno fazo" tega ukrepa, ki se nanaša na pridobitev deležev v MSP. Poleg tega glede razlage preglednice št. 19 meni, da kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo, opredelitev „dejansko plačanih izdatkov" iz te preglednice izrecno povezuje pojem izdatkov v okviru STK s pojmom dejanskih pomoči za finančni inženiring v korist podjetij, ki so naslovniki sofinanciranja ESRR. Zato se končni datum 31. december 2001 lahko nanaša le na naložbe, vplačane v ta podjetja.

66 Nazadnje, Komisija glede trditev v zvezi z objektivnimi težavami pri izvedbi naložb pred 31. decembrom 2001 tako kot Splošno sodišče poudarja, da je načrt globalnih nepovratnih sredstev v točki 5.2.2 določal prvo fazo pomoči Skupnosti, ki zajema določitev podjetij, na katerih položaj bi morebiti vplival STK. Zato naj datuma, določenega za dejansko izvršitev naložb, namreč 31. december 2001, ne bi bilo težko spoštovati.

– Presoja Sodišča

67 V skladu s členom 5(2)(c) Uredbe št. 2052/88 so med oblikami pomoči iz strukturnih skladov navedene pomoči v obliki „globalnih nepovratnih sredstev“, ki jih načeloma upravlja posrednik, ki ga država članica določi v soglasju s Komisijo in ki zagotavlja razporeditev posamičnih nepovratnih sredstev, dodeljenih končnim upravičencem.

68 Sporna odločba se nanaša na globalna nepovratna sredstva, dodeljena prek ustanovitve STK. V skladu s preglednico št. 19 strukturni skladi sofinancirajo STK, v katerega prispevajo tudi nacionalni partnerji in ki ga v skladu s splošnim pravilom, določenim v točki (ii) preglednice št. 19, ne upravlja Komisija, ampak nacionalni subjekt, ki ima funkcijo posrednika za razporeditev globalnih nepovratnih sredstev. Ta STK, ustanovljen z vplačili tako nacionalnih partnerjev kot ESRR, pomaga uspešnim podjetjem skladno s finančnim izvedbenimi določbami pomoči Skupnosti na podlagi splošnega pravila, določenega v točkah (vii) in (viii) navedene preglednice.

69 V zvezi s tem točka C preglednice št. 19 navaja pojma „obveznost“ in „dejansko plačani izdatki“, ki zajemajo „pravni akt oblikovanja ali povečanja osnovnega kapitala STK“ in izdatke „gotovinskega vplačila kapitalskih deležev STK, ki ga nakažejo udeleženci (osnovni kapital), v tesni povezavi s poročili o izvedbi, ki omenjajo opravljene pridobitve, ki se uporabljajo kot dokaz o napredovanju ukrepa“. Nazadnje, točka D(2) navedene preglednice določa, da „je treba ob prenehanju pomoči Skupnosti […] neto finančni položaj STK […] izračunati na podlagi primerjave uporabe celotnega vplačanega kapitala s skupnim zneskom pomoči v zadevnih podjetjih v tem obdobju“. Zato, če na dan prenehanja pomoči ta sklad ni vložil vsega svojega kapitala v MSP, ukrep pomoči ni mogoče šteti za popolnoma izveden.

70 Vendar ob upoštevanju tesne zveze, določene v točki C preglednice št. 19, med gotovinskim vplačilom kapitalskih deležev STK, ki ga nakažejo udeleženci, na eni

strani in poročili o izvedbi, ki omenjajo opravljene pridobitve deležev v MSP, ki se uporabljajo kot dokaz o napredovanju ukrepa, na drugi strani, Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ko je presodilo, da je Komisija za datum prenehanja pomoči Skupnosti pravilno uporabila 31. december 2001.

71 Glede očitka pritožnice, ki se nanaša na nepravilno razlago sporazuma, je tudi iz navedenega razvidno, da kot je Splošno sodišče presodilo v točki 55 izpodbijane sodbe, je treba določbo, v skladu s katero se „izplačila posrednika“ izvedejo najkasneje do prenehanja pomoči in ki je navedena v členu 13(4) tega sporazuma, razumeti tako, da se nanaša na pridobitev deležev v MSP v smislu točke B preglednice št. 19.

72 V nasprotju s trditvami pritožnice taka razlaga ni v nasprotju s pravili o ukrepu pomoči, navedenimi v načrtu globalnih nepovratnih sredstev. Namreč, kot je Splošno sodišče pravilno poudarilo v točki 53 izpodbijane sodbe, zadošča ugotovitev, da navedeni načrt v točki 5.2.5 povzema opredelitve obveznosti in izdatkov, določene v točki C preglednice št. 19. Ta načrt torej ne dopušča uporabe drugega datuma prenehanja pomoči Skupnosti kot 31. december 2001.

73 Glede na zatrjevanje, da se načrt globalnih nepovratnih sredstev ne nanaša na deleže v MSP kot izdatke STK, je treba poudariti, kot je ugotovilo Splošno sodišče v točki 53 izpodbijane sodbe, da ta načrt povzema opredelitve iz točke C preglednice št. 19 in določa, da morajo biti ti deleži specificirani v poročilih o izvajanju.

74 Poleg tega je treba glede materialnih težav, ki jih pritožnica navaja glede pridobitve deležev v MSP pred 31. decembrom 2001, poudariti, da je Splošno sodišče v točki 57 izpodbijane sodbe pravilno poudarilo, da je načrt globalnih nepovratnih sredstev v točki 5.2.2 predvideval fazo „napredovanja sklada“, ki je pred fazo izvajanja

ukrepa pomoči Skupnosti, v kateri bi nacionalni organi lahko opredelili podjetja, za katera se morebiti zanima STK, in opravili predhodno presojo teh podjetij, da se obveznosti določi pred 31. decembrom 1999 in da se izplačila opravi pred 31. decembrom 2001. Poleg tega je treba poudariti, da je bil posrednik o roku za prenehanje pomoči vsekakor obveščen ob podpisu sporazuma 22. julija 1999.

75 Nazadnje je treba glede trditve pritožnice, da naj bi Splošno sodišče obrazložitev sporne odločbe nadomestilo s svojo obrazložitvijo, vsekakor ugotoviti, da je Komisija v svoji obrazložitvi odločbe v odgovor na pripombe, ki jih je predložila pritožnica v upravnem postopku, poudarila zlasti, da je bil za upravičenost izdatkov določen pogoj, da se dodeljeni zneski uporabijo za naložbe v MSP dežele Bazilikate. Poleg tega se je izrecno sklicevala na točko D preglednice št. 19. Iz tega izhaja, da Splošno sodišče ni nadomestilo obrazložitve sporne odločbe, ampak je za preizkus zakonitosti akta upoštevalo dejanske in pravne elemente, ki so navedeni v njej.

76 Zato je treba pritožničin drugi pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Tretji pritožbeni razlog: napačna razlaga „pogoja koristnosti“

– Trditve strank

77 Po mnenju pritožnice je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je zavrnilo ničnostni tožbeni razlog, ki temelji na kršitvi „pogoja koristnosti“ pomoči Skupnosti. Splošno sodišče naj bi izpeljalo ta pogoj iz pravil o roku za vplačila v STK, čeprav naj

nobeno od teh pravil ne bi določalo takega pogoja upravičenosti izdatkov. Vendar, ker v skladu s sodno prakso s področja strukturnih skladov (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 9. septembra 2008 v združenih zadevah Nemčija proti Komisiji, T-349/06, T-371/06, T-14/07, T-15/07 in T-332/07, ZOdl., str. II-2181) diskrecijska pravica glede zmanjšanja finančne pomoči ne more voditi do sprejetja odločb z odstopanjem od pogojev, določenih v členu 24 Uredbe št. 4253/88, bi Splošno sodišče moralo ugotoviti nezakonitost sporne odločbe.

78 Komisija priznava, da je Splošno sodišče ugotovilo, da izraza „pogoj koristnosti“ ni v določbah, ki urejajo globalna nepovratna sredstva. Vendar poudarja, da se je to sodišče sklicevalo na člen 1 Uredbe št. 4254/88 kot določbo splošne in programske narave na področju pomoči ESRR in da je iz tega sklepala, da je cilje tega sklada mogoče šteti za dosežene le, če je pomoč dana podjetjem, na katere se ta pomoč nanaša. Zato naj tak pogoj ne bi bil pravni temelj sporne odločbe, ampak bolj usmerjevalno načelo in logična podlaga določb, ki urejajo navedeni načrt.

– Presoja Sodišča

79 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da je namen izraza „pogoj koristnosti“ v točki 22 obrazložitve sporne odločbe opozoriti na načela, na katerih temeljijo vse določbe o dodeljevanju globalnih nepovratnih sredstev, kot so ta, ki se obravnavajo v tej zadevi. Namreč, kot je bilo potrjeno v točkah od 67 do 73 te sodbe, je zlasti iz Uredbe št. 2052/88, preglednice št. 19 in načrta globalnih nepovratnih sredstev razvidno, da je treba globalna nepovratna sredstva, dodeljena z ustanovitvijo STK, šteti za izvedena, če pomoč Skupnosti prejmejo podjetja, ki jim je namenjena, v obravnavanem primeru do MSP s sedežem v deželi Bazilikata. V sporni odločbi je z navedenim izrazom poudarjen ravno ta pogoj.

80 Okoliščina, da tega izraza ni izrecno v aktih, povezanih z globalnimi nepovratnimi sredstvi, ni upoštevna glede preizkusa zakonitosti sporne odločbe.

81 Zato Splošno sodišče v nasprotju z zatrjevanjem pritožnice nikakor ni napačno uporabilo prava, ko je v točki 72 izpodbijane sodbe ugotovilo, da vključitev sklicevanja na „pogoj koristnosti“ ne dodaja novega pogoja tistim pogojem, ki jih določajo upoštevna pravila za zadevno pomoč, ker je Komisija uporabila samo slednje.

82 Zato je treba pritožničin tretji pritožbeni razlog zavrniti kot neutemeljen.

Četrti pritožbeni razlog: napačna razlaga in uporaba načel o spoštovanju pravice do obrambe, kot so navedena v zgoraj navedeni sodbi Mediocurso proti Komisiji

– Trditve strank

83 Po mnenju pritožnice se je Splošno sodišče v točki 79 izpodbijane sodbe, ko se je izreklo glede ničnostnega tožbenega razloga, ki temelji na kršitvi členov 25 in 26 Uredbe št. 4253/88, oprlo na napačno razlago zgoraj navedene sodbe Mediocurso proti Komisiji, v skladu s katero je treba v vsakem postopku proti osebi zagotoviti spoštovanje njene pravice do obrambe, tudi če ni posebnih pravil v zvezi s tem. Splošno sodišče naj bi namreč omejilo možnost uporabe takega pravila zgolj na primer, ko je pravilo navedeno kot nujno za zagotovitev pravice do obrambe. Tako naj bi sledilo razlagi, ki je v nasprotju z razlago, ki jo uporabljajo sodišča Unije, ki naj uporabe tega pravila ne bi pogojevala z nobenim pogojem, pri čemer se pritožnica v zvezi s tem sklicuje

na sodbi Sodišča z dne 9. junija 2005 v zadevi Španija proti Komisiji (C-287/02, ZOdl., str. I-5093, točka 37) in z dne 8. marca 2007 v zadevi Gerlach (C-44/06, ZOdl., str. I-2071, točka 38) ter sodbo Splošnega sodišča z dne 27. junija 2007 v zadevi Nuova Gela Sviluppo proti Komisiji (T-65/04, točka 53).

84 Komisija trdi, da Splošno sodišče nikakor ni napačno uporabilo prava, ker v obravnavani zadevi pogoji uporabe načela, ki izhaja iz sodne prakse in je bilo zasnovano v zgoraj navedeni sodbi Mediocurso proti Komisiji, niso izpolnjeni, saj ta postopek ne more voditi k aktu, ki posega v položaj pritožnice.

– Presoja Sodišča

85 Člen 24(1) Uredbe št. 4253/88 določa, da če izvedba ukrepa pomoči ne upravičuje dela ali celote finančne pomoči, ki je bila zanj dodeljena, Komisija ustrezno preuči primer v okviru partnerstva tako, da od države članice oziroma organov, ki jih ta določi za izvedbo dejavnosti, zahteva, da v določenem roku predložijo pripombe. Člena 25 in 26 te uredbe določata pravila o nadzoru in spremljanju uporabe navedene pomoči, ki jih je treba izvajati v okviru partnerstva med državami članicami in Komisijo.

86 Te določbe in zlasti člen 24 ne določajo, kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da morajo imeti podjetja, ki so prejemniki finančne pomoči, oziroma posredniki, ki imajo nalogo upravljanja globalnih nepovratnih sredstev, kot je pritožnica, možnost podati izjavo v fazi, v kateri Komisija pregleduje izvedbo ukrepa pomoči z namenom, da bo morebiti spremenila znesek te pomoči.

87 V skladu s sodno prakso Sodišča, na katero se sklicuje pritožnica, zlasti zgoraj navedeno sodbo Mediocurso proti Komisiji, je treba v vseh postopkih, ki so uvedeni

proti neki osebi in bi lahko pripeljali do zanjo škodljivega akta, uporabiti celo taka postopkovna pravila, ki jih zakonodajalec ni izrecno določil, če je njihova uporaba nujna za zagotovitev spoštovanja temeljnih načel, kot je varstvo pravice do obrambe. V točki 79 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da se pritožnica ne more sklicevati na tako načelo, da bi z njim iz veljavnih določb, zlasti iz členov 25 in 26 Uredbe št. 4253/88, izpeljala pravico do izjave v fazi, v kateri Komisija preučuje zakonitost zadevne pomoči Skupnosti.

88 Namreč, država članica, ki je podala izjavo v skladu z navedenim členom 24, je edini naslovnik sporne odločbe, saj je njena dolžnost, da Komisiji povrne zneske, ki ustrezajo morebitnemu zmanjšanju nepovratnih sredstev, vendar pa s to odločbo nacionalnim organom ni naloženo, naj izterjajo zneske pri zadevnih podjetjih, ki so prejemniki pomoči.

89 Zato v postopku, kot je ta, v katerem je bila sprejeta sporna odločba, splošno načelo pravice do obrambe Komisiji ni nalagalo obveznosti, naj pridobi izjavo od zadevnih MSP niti *a fortiori* od posrednika, ki je imel nalogo upravljanja globalnih nepovratnih sredstev.

90 Poleg tega je treba ugotoviti, da je iz sporne odločbe, zlasti iz točk 10, 18 in 19 njene obrazložitve, razvidno, da je pritožnica sicer imela možnost Komisiji podati izjavo in predložiti pisna stališča.

91 Iz tega izhaja, da pritožničin četrti pritožbeni razlog ni utemeljen.

Peti pritožbeni razlog: kršitev členov 25 in 26 Uredbe št. 4253/88 v zvezi z obveznostmi spremljanja in nadzora, ki jih ima Komisija

– Trditve strank

92 Po mnenju pritožnice je Splošno sodišče kršilo člena 25 in 26 Uredbe št. 4253/88, ker je napačno presodilo, da v okviru pomoči, kakršna se obravnava v tem sporu, ta člena Komisiji ne nalagata obveznosti ugovarjanja v fazi izvajanja zadevne pomoči in zlasti na sestankih odbora za nadzor. Splošno sodišče naj bi ne le napačno ugotovilo, da bi priznanje take obveznosti Komisiji preprečevalo sprejemanje odločb o zmanjšanju ali ukinitvi finančnih pomoči, ampak naj bi Komisijo celo spodbujalo k neuporabi sistema spremljanja in nadzora, ki je določen z navedenima členoma.

93 Komisija poudarja, da kot je razvidno iz izpodbijane sodbe, v fazi izvajanja pomoči njena naloga ni opredeliti in sankcionirati nepravilnosti, storjene pri tem izvajanju, ampak biti udeležena – v sodelovanju z državami članicami – pri izvajanju učinkovitega nadzora z instrumenti, določenimi v členu 25 navedene uredbe, in pri ovrednotenju, navedenem v členu 26 te uredbe. Opredelitev nepravilnosti in sprejetje nujnih finančnih izravnav naj bi spadala v postopek, določen v členu 24 te uredbe.

– Presoja Sodišča

94 Člena 25 in 26 Uredbe št. 4253/88 določata postopek nadzora izvajanja finančnih pomoči in postopek ovrednotenja ukrepov, ki jih izvaja Komisija.

95 V skladu s členom 25(1), prvi pododstavek, Komisija in nacionalni organi v postopku nadzora delujejo skupaj v okviru partnerstva, ki se izvaja prek odborov za nadzor. V skladu z drugim stavkom te določbe se „ta nadzor izvaja s skupaj dogovorjenimi postopki poročanja, pregledi vzorcev ter z ustanavljanjem priložnostnih odborov“.

96 V skladu s členom 26 Uredbe št. 4253/88 mora Komisija v sodelovanju z nacionalnimi organi opraviti *ex ante* in *ex post* ovrednotenje strukturnih ukrepov, zlasti za določitev skupnostnih okvirov pomoči.

97 Splošno sodišče v točkah 79 in 80 izpodbijane sodbe meni, da iz teh določb ni razvidno, da je Komisija zavezana ugovarjati ali izraziti dvome, zlasti v odboru za nadzor, preden zmanjša finančno pomoč v smislu člena 24 Uredbe št. 4253/88.

98 Pri taki presoji pravo nikakor ni bilo napačno uporabljeno.

99 Navedeni člen 24 namreč ne pogojuje zmanjšanja ali ukinitve pomoči s predhodno predložitvijo ugovorov v okviru postopka nadzora izvajanja pomoči.

100 Poleg tega člena 25 in 26 Uredbe št. 4253/88, ki se nanašata na nadzor in vrednotenje izvajanja pomoči, ne določata povezave med funkcijami Komisije pri izvajanju pomoči in njenimi pooblastili za zmanjšanje, začasno prenehanje ali ukinitev pomoči.

101 Iz tega sledi, da iz ureditve, določene z navedeno uredbo, nikakor ne izhaja obveznost Komisije, da znotraj odbora za nadzor predloži ugovore, preden izda odločbo o zmanjšanju, začasnem prenehanju ali ukinitvi pomoči.

102 Poleg tega so prejemniki pomoči in – kadar gre za globalna nepovratna sredstva – posredniki edini odgovorni za zadevni ukrep. Zato ni mogoče šteti, da to, da Komisija morda ni opozorila na nepravilnosti pri izvajanju tega ukrepa, izključuje ali omejuje tako odgovornost. Razlaga, ki jo predlaga pritožnica, bi namreč povzročila, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 140 sklepnih predlogov, razbremenitev posrednika vsake odgovornosti za nepravilnosti, na katere Komisija ne bi opozorila med izvajanjem ukrepa dodelitve finančne pomoči. Ta razlaga je nezdružljiva s ciljem ureditve na tem področju, in sicer da se zagotovi, da zadevna podjetja učinkovito spoštujejo pogoje dodelitve te pomoči.

103 Čeprav se Komisija v nasprotju s svojimi trditvami pri izvajanju pristojnosti nadzora ne sme omejiti samo na izvajanje funkcije podpore za izvedbo pomoči Skupnosti, ampak mora glede na sistem partnerstva, na katerem temelji ureditev, določena z Uredbo št. 4253/88, če odkrije nepravilnosti, ki so jih storila zadevna podjetja, na to opozoriti pristojne organe, v teh okoliščinah dejstvo, da tega v obravnavanem primeru ni storila, ne vpliva na zakonitost sporne odločbe.

104 Iz navedenega je zato razvidno, da pritožničin peti pritožbeni razlog ni utemeljen.

Šesti pritožbeni razlog: kršitev načel varovanja legitimnih pričakovanj in pravne varnosti

– Trditve strank

105 Pritožnica trdi, da je Splošno sodišče napačno presodilo, da Komisija ni ustvarila nobenega legitimnega pričakovanja pri pritožnici glede trajanja pomoči Skupnosti. Dejansko naj bi to sodišče štelo, da so domnevna zagotovila Komisije, tudi če se prizna, da so dokazana, v nasprotju z določbami, ki se uporabljajo za zadevne finančne pomoči, zlasti glede datuma prenehanja te pomoči. Splošno sodišče naj bi se oprlo zlasti na napačno presojo glede vsebine načrta globalnih nepovratnih sredstev in njenih prejemnikov.

106 Komisija v zvezi s tem navaja le, da je presoja Splošnega sodišča glede značilnosti zadevne pomoči in glede datuma prenehanja te pomoči pravilna. Poleg tega poudarja, da pritožnici nikoli ni dala natančnih, brezpogojnih in skladnih zagotovil, ampak je vedno trdila, da so upravičeni izdatki za financiranje samo naložbe v MSP pred 31. decembrom 2001.

– Presoja Sodišča

107 V zvezi s tem je treba poudariti, da pravica do sklicevanja na legitimna pričakovanja predpostavlja, da je institucija dala natančna zagotovila, ki ustvarijo legitimna pričakovanja pri tistem, na katerega so naslovljena, in če so ta zagotovila skladna z veljavnimi pravili (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2000 v zadevi Komisija proti Hamptaux, C-207/99 P, Recueil, str. I-9485, točka 47).

108 Vendar pritožbeni razlog, ki ga navaja pritožnica, temelji na trditvah, ki kot je razvidno iz točk od 67 do 73 te sodbe, niso utemeljene. Namreč, v nasprotju s trditvami pritožnice je Splošno sodišče pravilno presodilo, da iz veljavne ureditve izhaja, da pritožnica ni bila naslovnik pomoči, ampak so bili naslovniki MSP s sedežem v deželi Bazilikata in da je bil v skladu z odločbo o dodelitvi pomoči, načrtom globalnih nepovratnih sredstev in sporazumom končni rok, v katerem bi morale biti opravljene vse naložbe v MSP, 31. december 2001.

109 Zato je Splošno sodišče v točki 90 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da Komisija ni mogla pritožnici dati zagotovil, ki bi ji omogočala, da uporabi drug datum prenehanja pomoči, kot je določen s pravili, ki veljajo zanjo, kajti navedena zagotovila bi bila v nasprotju s temi pravili.

110 Zato pritožničin šesti pritožbeni razlog ni utemeljen.

Sedmi pritožbeni razlog: izkrivljenje dokazov in kršitev splošnih načel o dokaznem bremenu

– Trditve strank

111 Pritožnica s tem pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točko 91 izpodbijane sodbe, navaja, da je v tožbi navedla okoliščino, da je iz polletnih poročil, posredovanih nadzornemu odboru, jasno razvidno, da je bila Komisija v postopku ustanovitve STK popolnoma obveščena o napredku ukrepa pomoči, da je odobrila ravnanje posrednika in se strinjala z njegovo razlago glede upoštevnih določb za ta ukrep. Čeprav

Komisija teh odobritev ni izpodbijala pred Splošnim sodiščem, naj bi to presodilo, da pritožnica ni predložila dokazov v zvezi s tem. Predložila naj ne bi niti polletnih poročil, ki bi dokazovala, da 30. junija 2001 ni bila opravljena nobena finančna transakcija, niti poročila o ažuriranju z dne 21. novembra 2001. Ker ni imelo teh dokumentov, naj bi Splošno sodišče napačno štelo, da ni moglo ugotoviti resničnosti trditev pritožnice. Nasprotno, pritožnica trdi, da ker Komisija ni ugovarjala, bi Splošno sodišče moralo šteti njene trditve za dokazane oziroma bi, če je glede navedenih dokumentov dejansko menilo, da so za odločitev nujno potrebni, moralo od pritožnice zahtevati, naj jih predloži.

112 Komisija meni, da je sedmi pritožbeni razlog neučinkovit, saj je Splošno sodišče zavrnitev tožbenega razloga v zvezi s kršitvijo varstva zaupanja v pravo oprlo na druge razloge, in ne na tiste v zvezi s presojo navedenih dokumentov. Glede vsebine trdi, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da se, ker ni imelo dokazov, ni moglo izreči o vprašanju, ali je bil nadzorni odbor obveščen o tem, da pomoči za MSP niso bile izvedene pred 31. decembrom 2001. Dokumenti, predloženi na prvi stopnji, naj dejansko ne bi vsebovali jasnih dokazov v zvezi s tem. Zato naj bi Splošno sodišče glede na nasprotujoča si stališča Komisije in pritožnice pravilno ugotovilo, da se glede tega ne more izreči.

– Presoja Sodišča

113 Pritožnica je v utemeljitev sedmega pritožbenega razloga v zvezi z izkrivljenjem dokazov in kršitvijo splošnih načel o dokaznem bremenu predložila štiri nove dokaze.

114 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v okviru pritožbe pristojnost Sodišča omejena na preizkus, kako je Splošno sodišče presodilo tožbene razloge, ki jih je obravnavalo (glej sodbo z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah IPK-München in Komisija,

C-199/01 P in C-200/01 P, Recueil, str. I-4627, točka 52 in navedena sodna praksa). Če bi namreč stranka pred Sodiščem lahko prvič navajala razlog, ki ga ni navedla pred Splošnim sodiščem, bi ji to omogočalo, da Sodišču, katerega pristojnost je pri odločanju o pritožbah omejena, predloži zadevo, katere predmet je širši od tistega, o katerem je odločalo Splošno sodišče (sodba z dne 1. februarja 2007 v zadevi Sison proti Svetu, C-266/05 P, ZOdl., str. I-1233, točka 95).

115 Zato pritožnici ni mogoče dovoliti predložitve navedenih dokumentov.

116 Poleg tega je treba poudariti, da je nedvomno res, da se – kot navaja Komisija – ta pritožbeni razlog nanaša na predhodno odločanje Splošnega sodišča. V točkah od 88 do 92 izpodbijane sodbe je namreč zavrnilo ničnostni tožbeni razlog v zvezi s kršitvijo načela varstva legitimnih pričakovanj, pri čemer se je oprlo na druge dokaze, in ne na tiste, ki izhajajo iz dokumentov, katerih presojo Splošnega sodišča pritožnica izpodbija.

117 Glede utemeljenosti tega pritožbenega razloga je treba opozoriti, prvič, da mora stranka, ki izpodbija zakonitost akta, predložiti dokaze, s katerimi utemeljuje svoje trditve.

118 Poleg tega v skladu s členom 66(1), prvi pododstavek, Poslovnika Splošnega sodišča to določi, katere pripravljalne ukrepe je treba izvesti. Vendar, kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča, lahko le sodišče, ki odloča o glavni stvari, ugotovi, ali je treba dopolniti podatke, ki so mu na voljo v zadevi, o kateri odloča, in izvaja presojo dokazov, razen če gre za očitno izkrivljenje navedenih dokazov (glej sklep z dne 26. januarja 2005 v zadevi Euroagri proti Komisiji, C-153/04 P, točki 61 in 62). Zato to, da Splošno sodišče ni zahtevalo vložitve dokumenta v spis, ni kršitev postopkovnih pravil, če zainteresirana stranka ni zahtevala predložitve dokumentov.

119 Drugič, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je izkrivljanje dokazov podano, če se zdi presoja obstoječih dokazov brez uporabe novih dokazov očitno napačna (glej sodbo z dne 18. januarja 2007 v zadevi PKK in KNK proti Svetu, C-229/05 P, ZOdl., str. I-439, točka 37, ter v tem smislu tudi sodbi z dne 6. aprila 2006 v zadevi General Motors proti Komisiji, C-551/03 P, ZOdl., str. I-3173, točka 54, in z dne 18. julija 2007 v zadevi Industrias Químicas del Vallés proti Komisiji, C-326/05 P, ZOdl., str. I-6557, točka 60).

120 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da je Splošno sodišče v točki 91 izpodbijane sodbe presodilo, da zaradi okoliščine, da pritožnica nadzornemu odboru ni predložila niti polletnih poročil niti poročila o ažuriranju z dne 21. novembra, omenjenega v zapisniku sestanka nadzornega odbora z dne 10. decembra 2001, ni moglo preizkusiti, ali je bil nadzorni odbor obveščen o tem, da celoten kapital STK ni mogel biti naložen v MSP pred 31. decembrom 2001.

121 V zvezi s tem je iz točke 5 navedenega zapisnika razvidno, da je nadzorni odbor 10. decembra 2001 „odobril napredovanje izvedbe programa globalnih nepovratnih sredstev“ in da je prejel poročilo o ažuriranju z dne 21. novembra 2001 glede ustanovitve STK.

122 Splošno sodišče je menilo, da ker pritožnica ni predložila dokumentov, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, ali je obvestila nadzorni odbor o tem, da pred 31. decembrom 2001 v MSP ni bil vložen ves vplačani kapital, ni moglo ugotoviti, ali je bila Komisija dejansko seznanjena o napredovanju izvajanja pomoči Skupnosti.

123 Take presoje ni mogoče šteti za napačno, ker če ni dokazov, na podlagi katerih bi nadzorni odbor lahko izrazil soglasje, Splošno sodišče ni moglo sklepati, da je Komisija odobrila načine izvedbe zadevnega ukrepa pomoči.

124 Iz tega sledi, da je treba sedmi pritožbeni razlog v zvezi z izkrivljanjem dokazov in kršitvijo splošnih načel o dokaznem bremenu v vsakem primeru šteti za neutemeljen.

Osmi pritožbeni razlog: kršitev sodne prakse o uporabi načela sorazmernosti v primeru zmanjšanja pomoči

– Trditve strank

125 Pritožnica z osmim pritožbenim razlogom izpodbija zlasti presojo iz točke 93 izpodbijane sodbe, s katero je Splošno sodišče s sklicevanjem na zgoraj navedeno sodbo Nizozemska proti Komisiji razsodilo, da je bila Komisija, ker del vplačanega kapitala ni bil vložen v MSP, zavezana zmanjšati pomoč, ne da bi upoštevala različne okoliščine, na katere se pritožnica sklicuje glede spremenjene narave storjene kršitve. Pritožnica poudarja, da se ta sodba nanaša na odločbo, ki temelji na členu 12 Uredbe št. 4254/88, in ne na njenem členu 24. Zadnjenavedeni člen naj ne bi vseboval nobenega sklicevanja na „avtomatični“ sistem povrnitve, ki Komisiji ne pušča nobene diskrecijske pravice. Nasprotno, kot naj bi izhajalo iz sodbe Splošnega sodišča z dne 11. decembra 2003 v zadevi Conserve Italia proti Komisiji (T-306/00, Recueil, str. II-5705, točke od 135 do 149), bi Komisija morala za določitev zmanjšanja prvotno dodeljene pomoči upoštevati ravnanje prejemnikov, še zlasti zato, ker niso ravnali zvijačno.

126 Komisija trdi, da je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da je v primeru nespoštovanja enega od pogojev dodelitve pomoči Skupnosti, kot je pogoj v zvezi z rokom izvršitve upravičenih izdatkov, zmanjšanje, ki ga opravi Komisija, zgolj finančni popravek, neodvisno od vsakršne presoje prejemnikove krivde ali njegovega morebitnega poskusa goljufije. Zato naj Splošno sodišče ne bi kršilo sodne prakse o uporabi načela sorazmernosti, ko je presodilo, da Komisija nima nobene diskrecijske pravice v primeru zmanjšanja prvotno dodeljene finančne pomoči.

– Presoja Sodišča

127 Splošno sodišče je v točki 93 izpodbijane sodbe presodilo, da Komisija nima nobene diskrecijske pravice glede posledic dejstva, da 31. decembra 2001 del kapitala, vplačanega v STK, ni bil investiran v MSP. V zvezi s tem se je sklicevalo na točke 22, 23 in 47 zgoraj navedene sodbe Nizozemska proti Komisiji.

128 Kot je poudarila pritožnica, se zadnjenavedena sodba nanaša na odločbo Komisije, sprejeto na podlagi člena 12 Uredbe št. 4254/88, ki vključuje prehodno določbo, ki določa rok in nalaga vračilo neporabljenih sredstev. Nasprotno pa sporna odločba temelji na členu 24 Uredbe št. 4253/88, ki daje Komisiji pooblastilo za zmanjšanje finančne pomoči, če je bil ukrep opravljen nepravilno in ne upravičuje dodelitve celotne pomoči. Med nepravilnosti izvedbe, ki so navedene v členu 24, je treba šteti tudi nespoštovanje roka za prenehanje pomoči Skupnosti.

129 Kot je generalna pravobranilka poudarila v točki 208 sklepnih predlogov, v skladu s sodno prakso Komisija pri sprejetju odločbe, ki temelji na navedenem členu 24, ni dolžna zahtevati povrnitve celotne finančne pomoči, temveč lahko določi, kolikšen delež te pomoči ji je treba povrniti. Komisija mora to diskrecijsko pravico izvrševati ob upoštevanju načela sorazmernosti, tako da subvencije, katerih povrnitev zahteva, niso nesorazmerne s storjenimi nepravilnostmi (glej sodbo z dne 19. januarja 2006 v zadevi Comunità montana della Valnerina proti Komisiji, C-240/03 P, ZOdl., str. I-731, točka 140).

130 Iz tega sledi, da je v obravnavanem primeru razlaga Splošnega sodišča o uporabi načela sorazmernosti napačna.

131 Vendar taka napačna uporaba prava v obravnavanem primeru ne more povzročiti razveljavitve izpodbijane sodbe, ker pritožnica pred sodiščem, ki je odločalo o glavni stvari, ni predložila nobenega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti, da sporna odločba, ker določa zmanjšanje skoraj celotne prvotno dodeljene finančne pomoči, ne upošteva okoliščin, ki bi lahko upravičile zmanjšanje zneska zmanjšanja pomoči, za katerega se je odločila Komisija.

132 Pritožnica v utemeljitev pritožbenega razloga kršitve načela sorazmernosti navaja, da je neinvestiranje STK v MSP posledica nepravilne razlage upoštevnih pravil in ne goljufija v škodo Skupnosti.

133 Taka okoliščina ne upravičuje sama po sebi tega, da bi moral biti znesek zmanjšanja pomoči manjši od zneska, za katerega se je odločila Komisija.

134 Namreč, čeprav se zaradi goljufije poveča znesek, za katerega se zmanjša prvotno dodeljena pomoč, pa neobstoj goljufije ni razlog, iz katerega bi se ohranila pomoč, ki ni bila uporabljena skladno z veljavnimi predpisi.

135 Zato je treba pritožbeni razlog kršitve načela sorazmernosti zavrniti, kajti sodišče, ki odloča o glavni stvari, je pravilno ugotovilo, da okoliščine, na katere se sklicuje pritožnica, ne upravičujejo zmanjšanja zneska, za katerega je Komisija zmanjšala pomoč.

Del izpodbijane sodbe, ki se nanaša na odškodninski zahtevek

Pritožbeni razlog: nezadostna obrazložitev in napačna uporaba prava

– Trditve strank

136 Pritožnica trdi, da je Splošno sodišče glede njenega odškodninskega zahtevka, ki temelji na nezakonitosti sporne odločbe, navedlo samo to, da glede na to, da ni ugotovilo take nezakonitosti, eden od nujnih pogojev za priznanje odškodninske pravice ni bil izpolnjen. Splošno sodišče naj se namreč ne bi izreklo glede drugih pogojev za ugotovitev nepogodbene odgovornosti in naj tudi ne bi obrazložilo zavrnitve zahtevka za nepremoženjsko škodo. Poleg tega naj se tudi ne bi izreklo glede trditev pritožnice o odgovornosti za zakoniti akt, ki izhaja med drugim iz ravnanja Komisije v postopku nadzora in ki ji je povzročil neobičajno in posebno škodo.

137 Komisija meni, da Splošno sodišče glede na to, da je ugotovilo neobstoj enega od treh pogojev za vzpostavitev nepogodbene odgovornosti Unije, utemeljeno ni presojalo drugih dveh pogojev. Poudarja, da pritožničina trditev glede odgovornosti za zakoniti akt dejansko temelji na domnevni nezakonitosti ravnanja institucije in jo je treba torej zavrniti. Poleg tega, če je posrednik poznal pogoje dodelitve pomoči ESRR, ni bil izpostavljen neobičajnemu gospodarskemu tveganju, ki bi bilo večje od običajnega in je značilno za dejavnosti STK v okviru globalnih nepovratnih sredstev.

– Presoja Sodišča

138 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da je, kot je bilo poudarjeno v izpodbijani sodbi, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča nepogodbena odgovornost Unije v smislu člena 340, drugi odstavek, PDEU odvisna od izpolnitve vseh treh kumulativnih pogojev, ki so nezakonitost ravnanja, ki se očita institucijam Unije, dejanska škoda in obstoj vzročne zveze med tem ravnanjem in navedeno škodo (glej zlasti sodbi z dne 9. septembra 1999 v zadevi Lucaccioni proti Komisiji, C-257/98 P, Recueil, str. I-5251, točka 11, in z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Bouma in Beusmans proti Svetu in Komisiji, C-162/01 P in C-163/01 P, Recueil, str. I-4509, točka 43).

139 Glede presoje Splošnega sodišča v zvezi s pritožničinim zahtevkom za ugotovitev subjektivne odgovornosti je treba poudariti, da je to sodišče pravilno in z zadostno obrazložitvijo izključilo, da bi lahko Komisija zaradi sprejetja sporne odločbe povzročila nastanek odgovornosti Unije, ker ta odločba nikakor ni nezakonita in ker torej eden od nujnih pogojev za nastanek te odgovornosti ni izpolnjen.

140 Pritožnica je na prvi stopnji prav tako uveljavljala objektivno odgovornost Unije z zatrjevanjem, da je utrpela škodo, ker Komisija v postopku spremljanja ni opravila nobenega nadzora ali preverjanja načinov izvedbe zadevnega ukrepa.

141 Vendar, ne da bi se Sodišče moralo izreči o možnosti nastanka odgovornosti Unije za škodo, povzročeno z zakonitim aktom v okoliščinah, kakršne so te v obravnavani zadevi, zadošča ugotovitev, da je lahko Splošno sodišče brez napačne uporabe prava zavrnilo ta tožbeni razlog, ker premoženjska in nepremoženjska škoda, ki jo navaja pritožnica, nikakor ni ne neobičajna in ne posebna. Morebitna gospodarska izguba, tudi če bi obstajala, in zatrjevano zmanjšanje ugleda pritožnice naj bi bili posledici, ki

ju lahko pričakuje vsak skrben subjekt zaradi sprejetja odločbe o zmanjšanju prvotno dodeljene pomoči, ki je bila sprejeta na podlagi člena 24 Uredbe št. 4253/88.

142 Zato Splošno sodišče s tem, da je v izpodbijani sodbi izključilo nepogodbeno odgovornost Unije, ni napačno uporabilo prava, zato je treba ta pritožbeni razlog zavrniti.

143 Iz navedenega je razvidno, da ni mogoče ugoditi nobenemu od pritožničinih pritožbenih razlogov in je zato treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

144 V skladu s členom 69(2) Poslovnika Sodišča, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 tega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se pritožnici naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbi Sviluppo Italia Basilicata SpA se naloži plačilo stroškov.

Podpisi